

HUKUK İZLEME RAPORU

2019

2019'DAKİ HUKUKİ OLAYLARIN SAYISAL GÖRÜNÜMÜ

2019'UN TEMATİK ÖZETİ

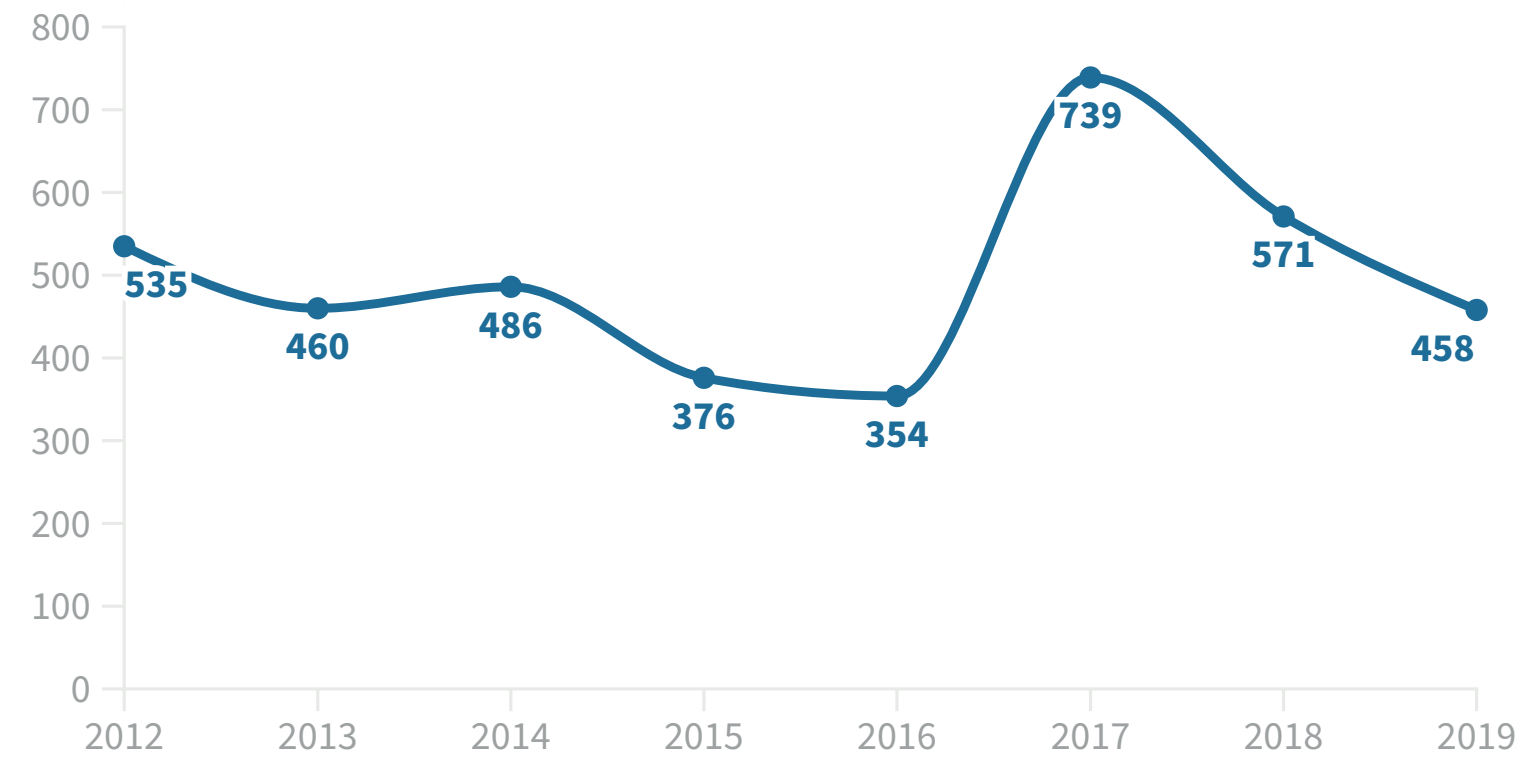
2019'UN BAKİYESİ: SONUÇ, DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

2019'DAKİ HUKUKİ OLAYLARIN SAYISAL GÖRÜNÜMÜ

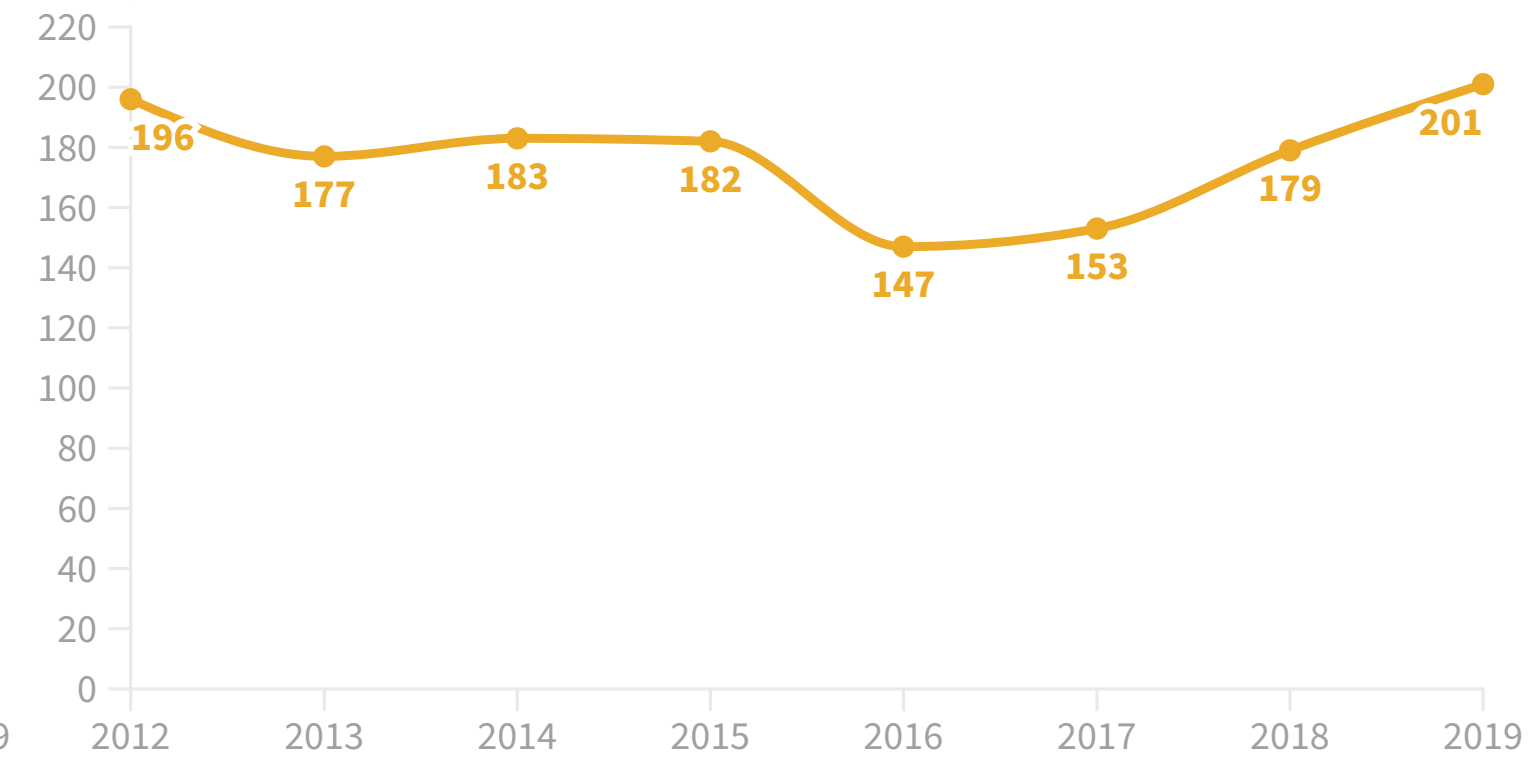

DOSYA GÖRÜLME GÜN SÜRELERİ

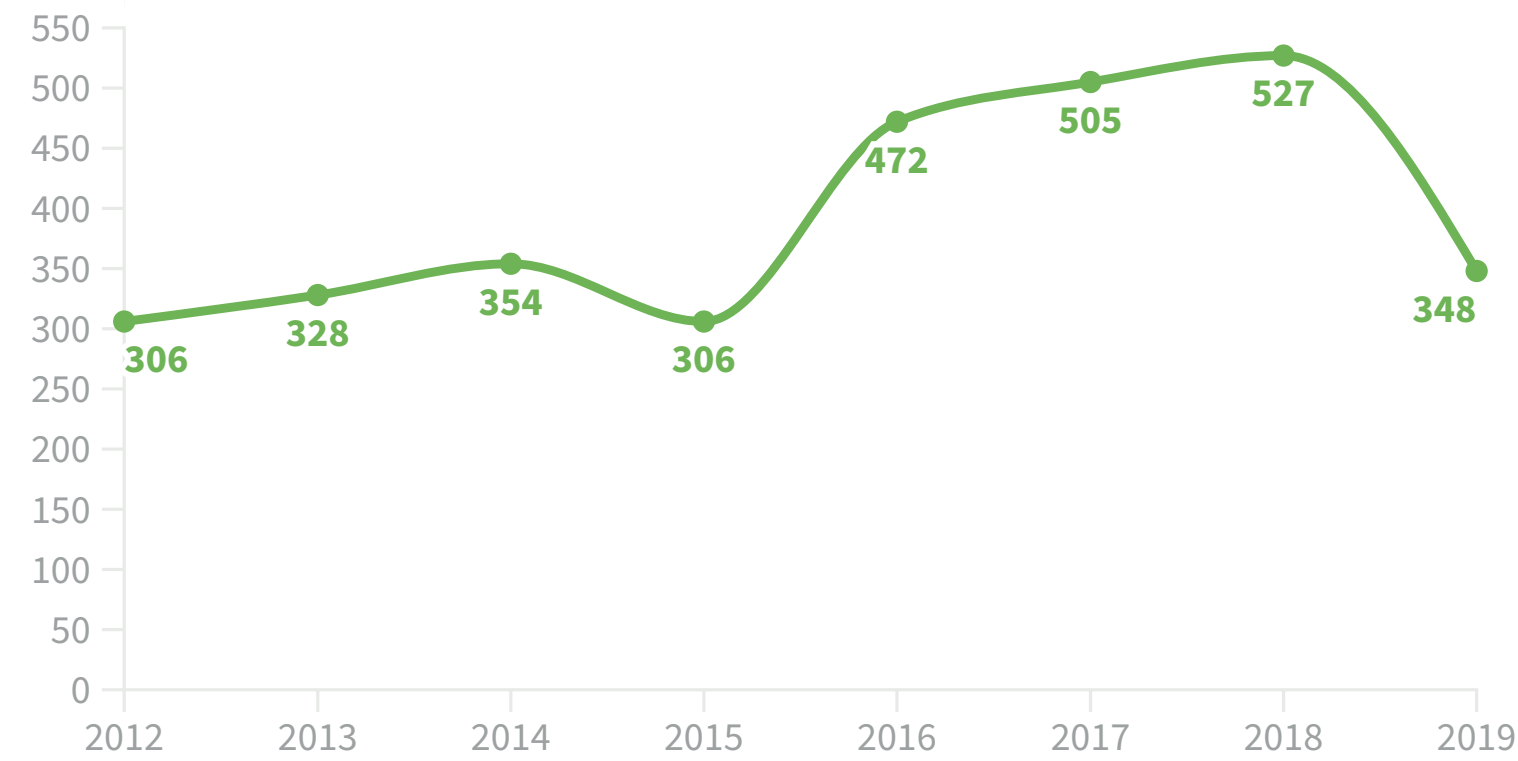
DANIŞTAY

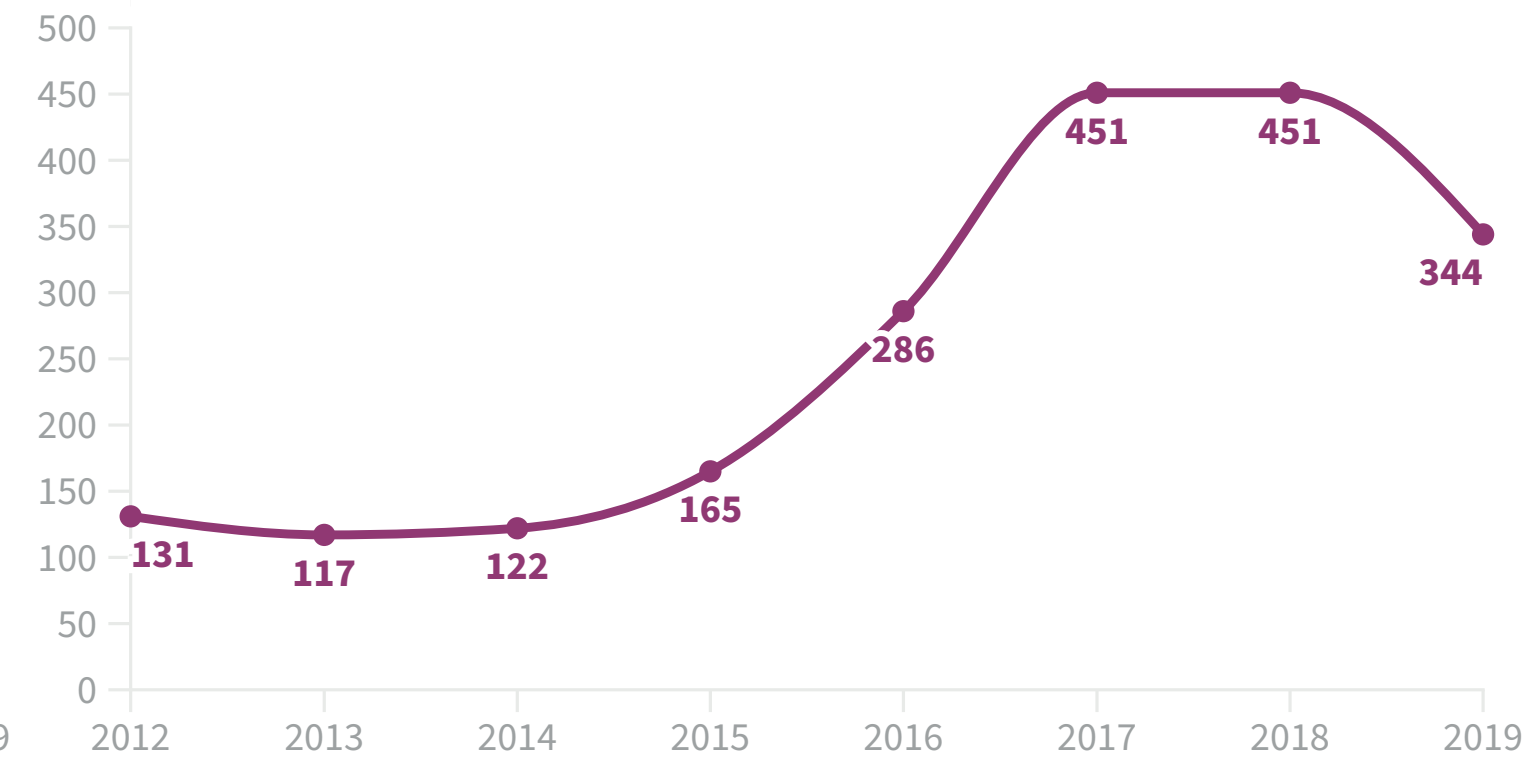
İDARE MAHKEMELERİ

YARGITAY CEZA DAİRELERİ

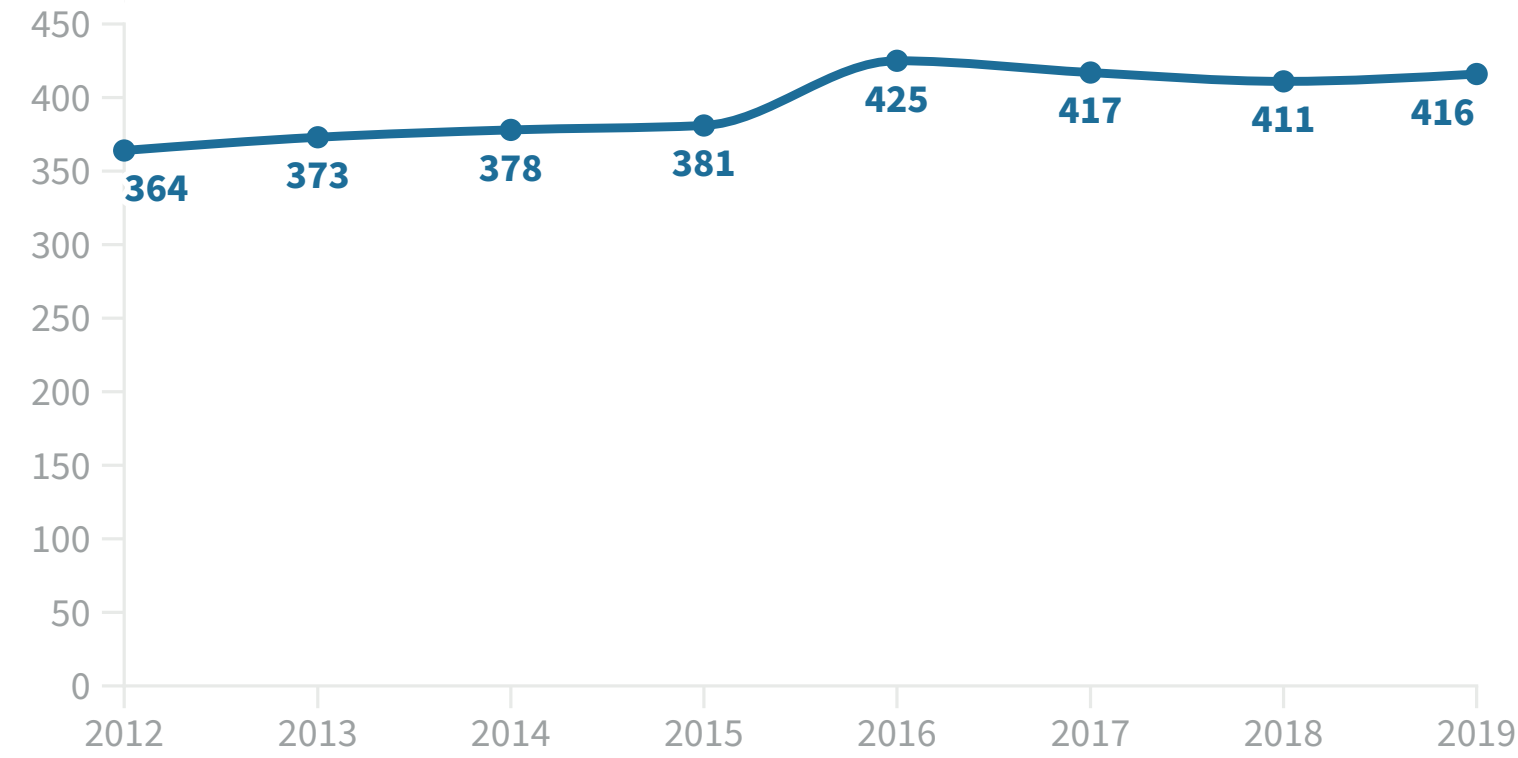

YARGITAY HUKUK DAİRELERİ

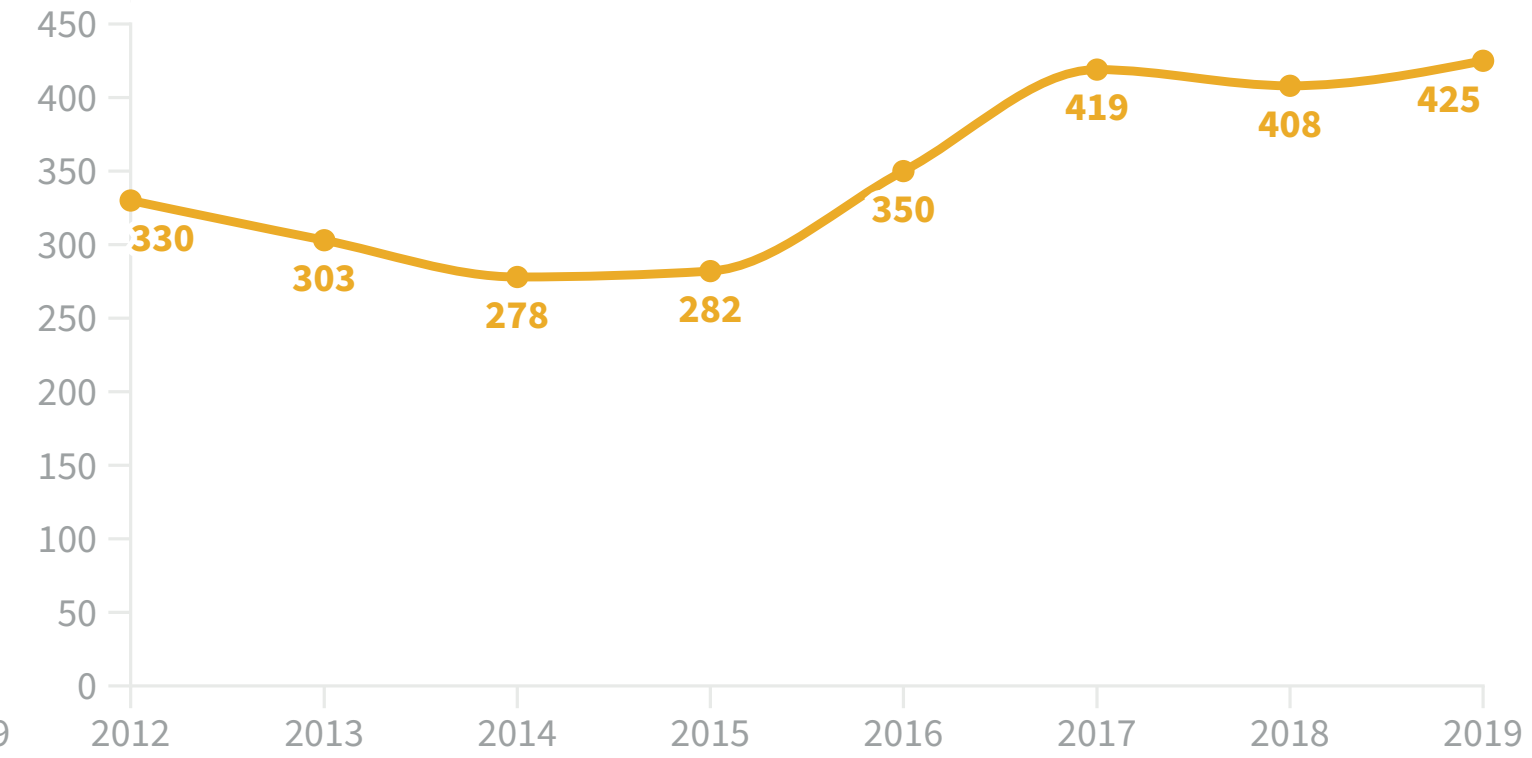

DOSYA GÖRÜLME GÜN SÜRELERİ

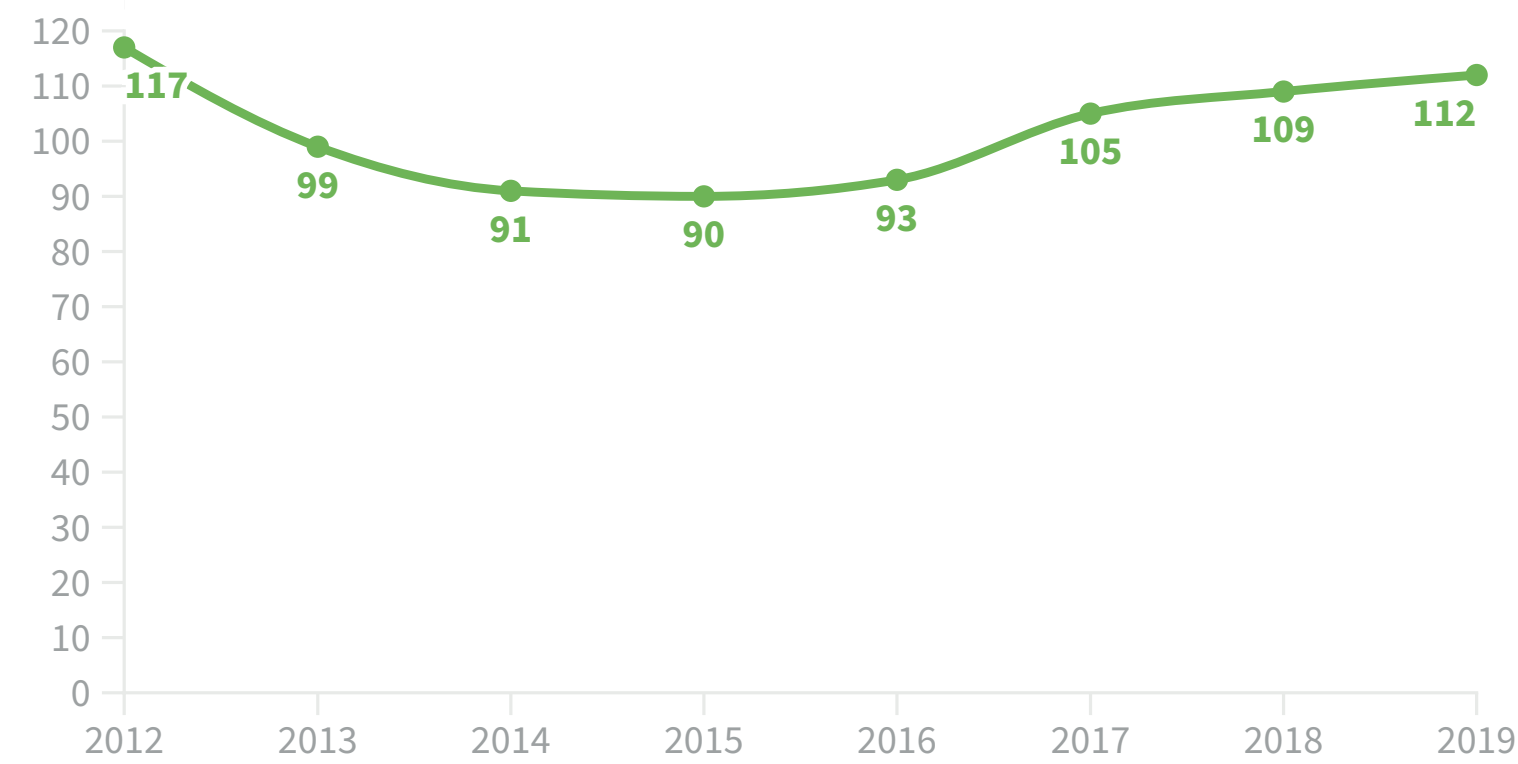
CUMHURİYET BAŞSAVCILIKLARI

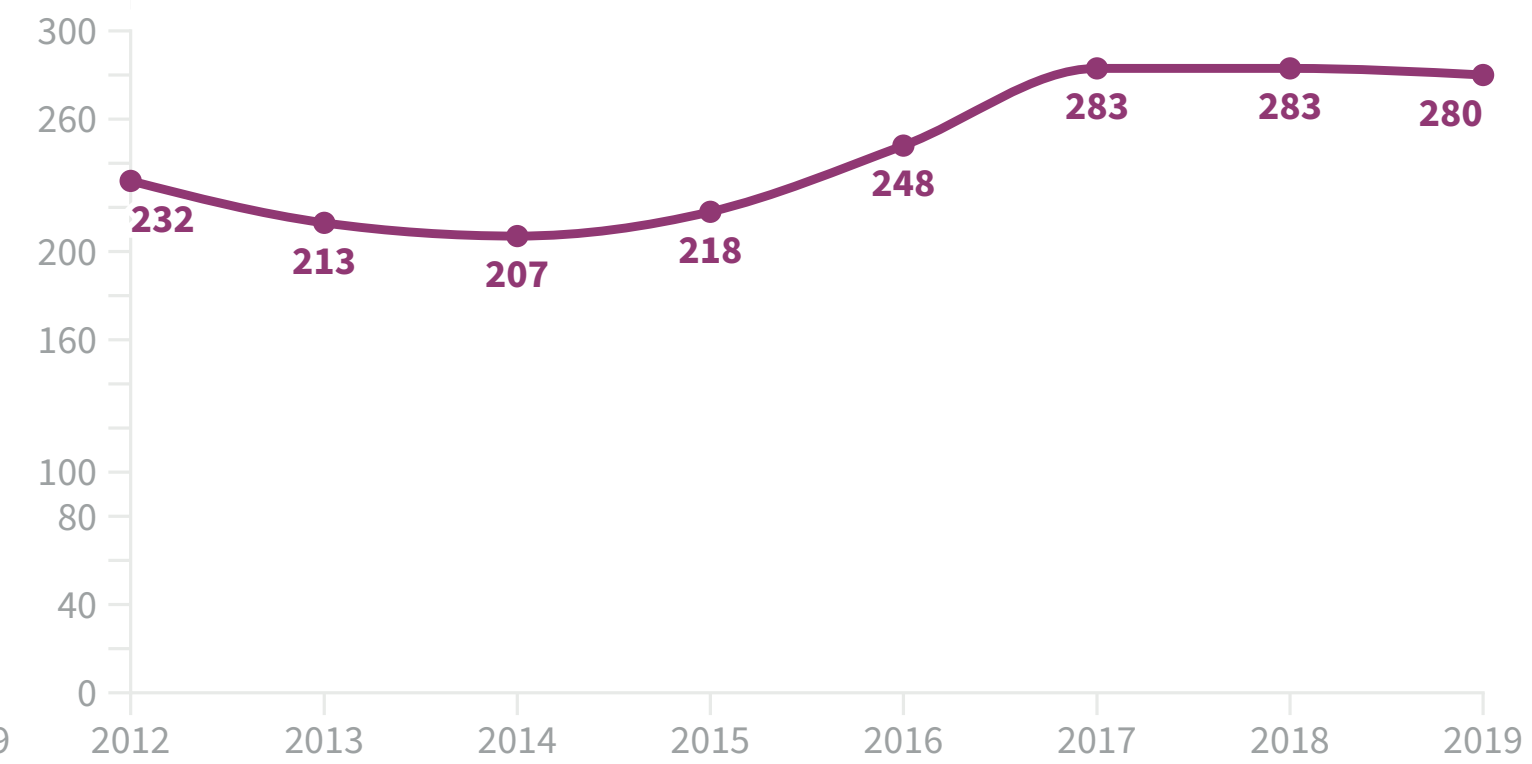
ASLİYE HUKUK MAHKEMELERİ

SULH HUKUK MAHKEMELERİ

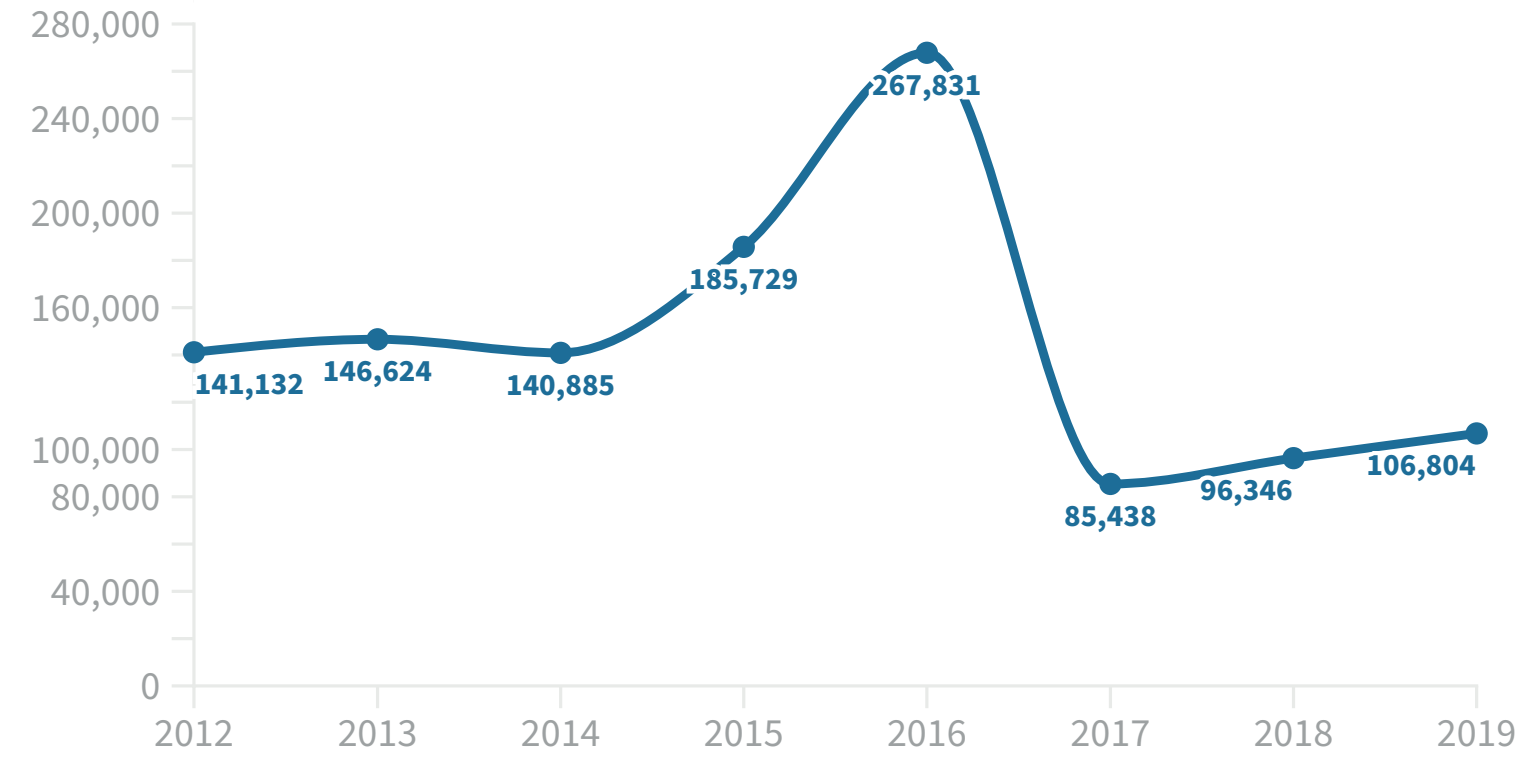

HUKUK MAHKEMELERİ GENELİ

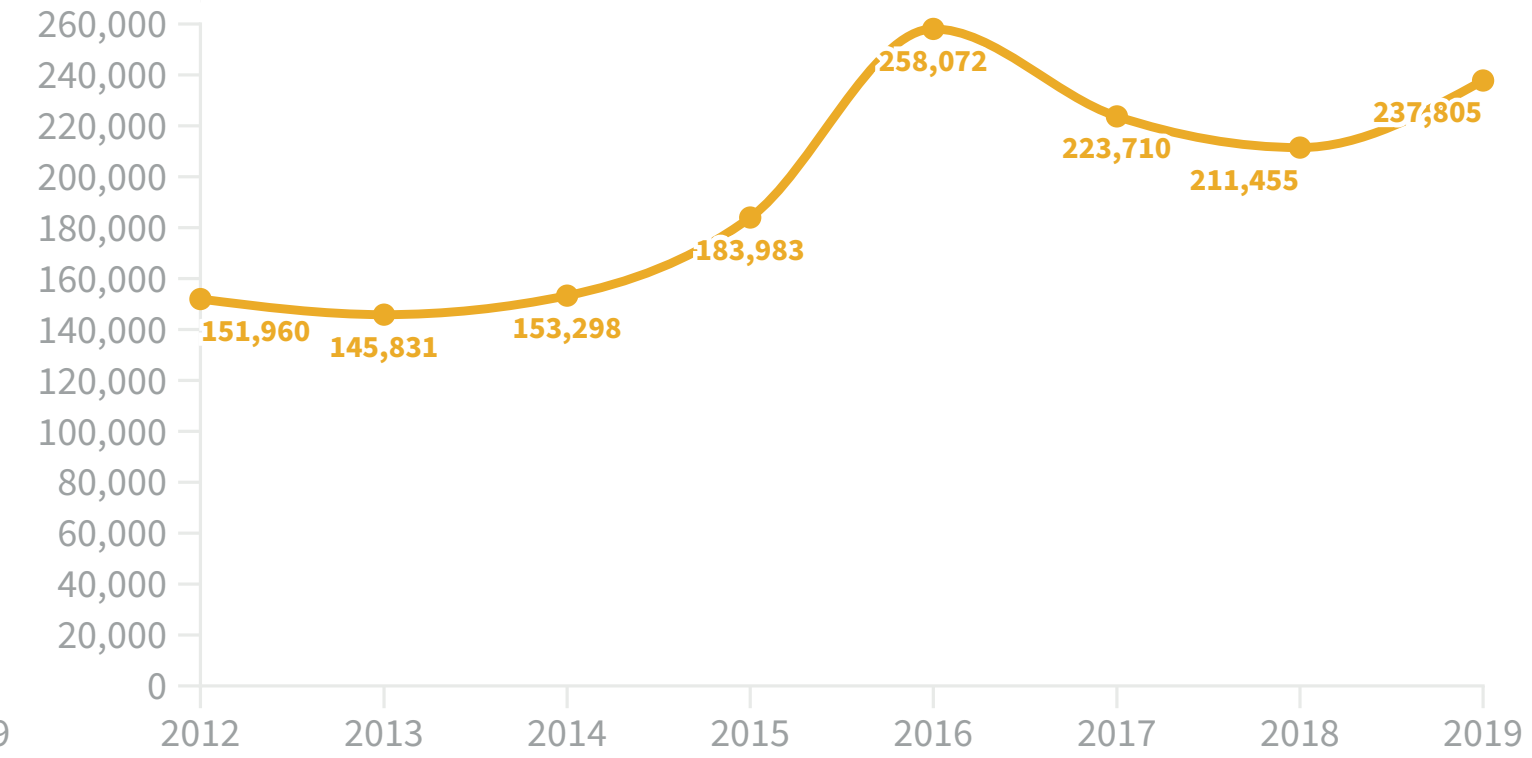

YIL İÇİNDE GELEN DOSYA SAYISI

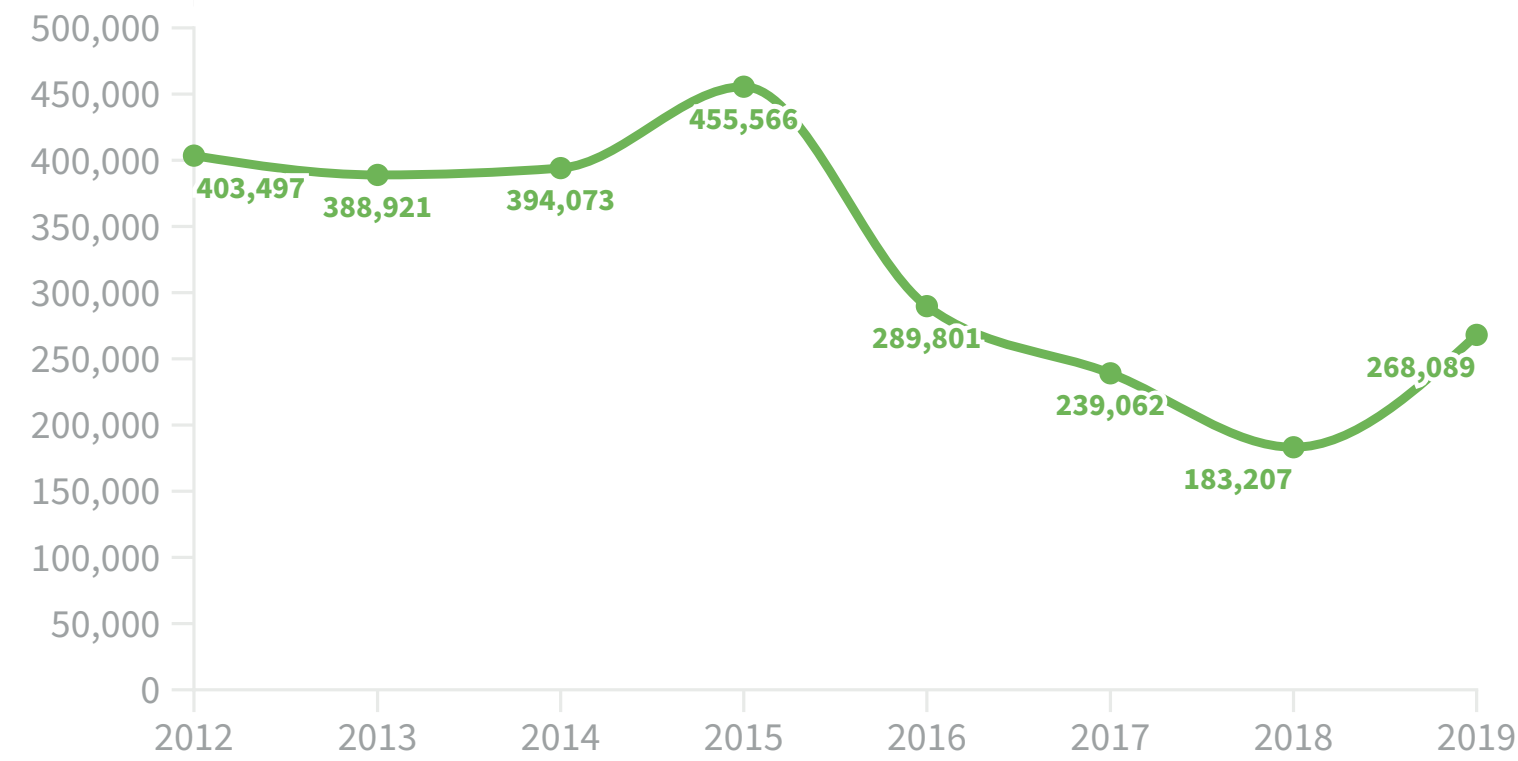
DANIŞTAY

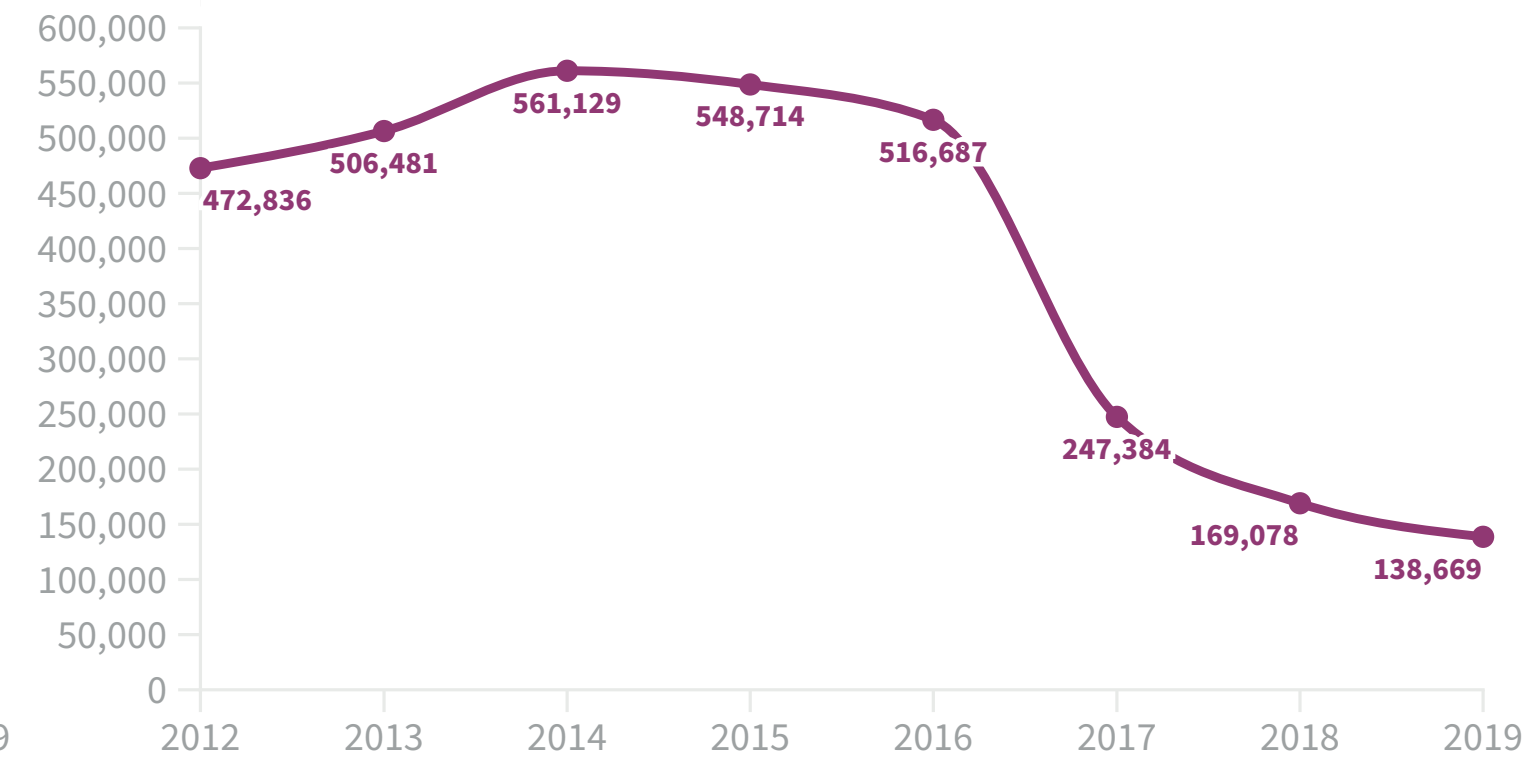
İDARE MAHKEMELERİ

YARGITAY CEZA DAİRELERİ

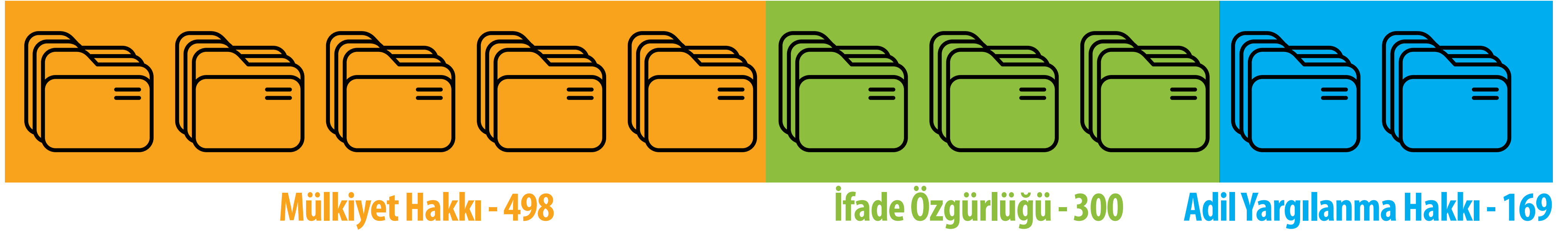

YARGITAY HUKUK DAİRELERİ

ANAYASA VE İNSAN HAKLARI HUKUKU

Toplam 967

2019 yılına ait verilere göre, Mülkiyet Hakkı (498), İfade Özgürlüğü (300) ve Adil Yargılanma Hakkı (169), AYM'nin ihlal kararı verdiği konuların başında yer almaktadır.

Anayasa Mahkemesi'ne açılan iptal davalarının sayısında 2018 yılında artış gözlenmiştir. Bunun sebebi olarak KHK'lara karşı açılan iptal davaları gösterilebilir.

İDARE HUKUKU - Olağanüstü Hâl İşlemleri İnceleme Komisyonu

Toplam 126.300 başvuru

15 Temmuz darbe girişiminden sonra yürürlüğe konulan OHAL KHK'larından etkilenen kişilerin bunlara karşı hangi hukuki yola başvuracağına ilişkin tarafsız bir organ olan OHAL İşlemleri İnceleme Komisyonu kurulmuştur.

Komisyonu çalışmaya başladığı tarihten 31.12.2019 tarihine kadar toplam 126.300 başvuru yapılmış, 27.3.2020 tarihine kadar ise (11.200 kabul, 93.900 ret olmak üzere) Komisyon tarafından toplam 105.100 karar verilmiştir.

CEZA HUKUKU - Cumhuriyet Başsavcılıkları

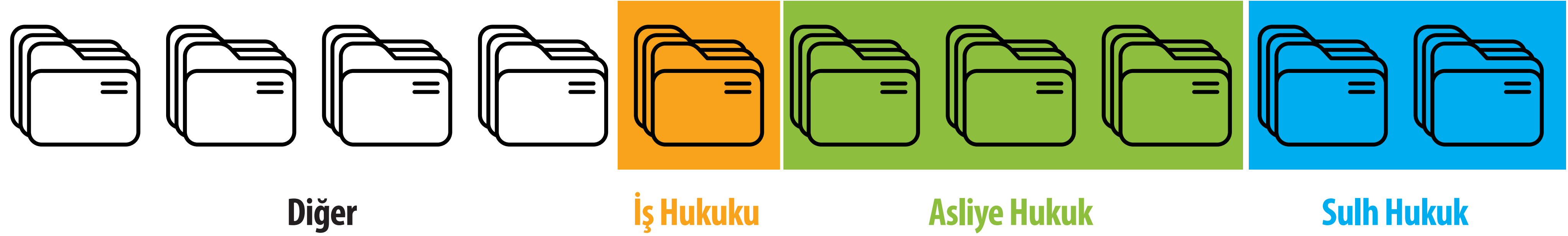

2018'deki ihbar sayısı
2019'da iki kat
artmıştır.

Soruşturma açma oranı
ise %16,7'den %13,7'ye
gerilemiştir.

ÖZEL HUKUK - Hukuk Mahkemeleri

2019 yılı hukuk mahkemelerinde, toplam gelen dosya sayısının %29,8'ini asliye hukuk oluşturmaktadır. Ardından %24,2'i ile sulh hukuk, %15,0 ile iş hukuku sıralamayı takip eder. Dosya sayısının en az olduğu fikrî ve sınai haklar, hukuk mahkemelerine gelen toplam dosya sayısının %0,3'ünü oluşturur.

ÖZEL HUKUK - Hukuk Mahkemeleri

BOŞANMA SAYILARI

2017	2018	2019
223194	246921	248640

2019	ANLAŞMALI BOŞANMA	123237
	ÇEKİŞMELİ BOŞANMA	120667
	ZİNA NEDENİYLE BOŞANMA	1987

Boşanma davalarında ise anlaşmalı boşanma sayısının çekişmeli boşanmaya göre daha fazla olması olumlu bir gelişme olarak görülebilir.

İDARE HUKUKU - Kamu Denetçiliği Kurumu

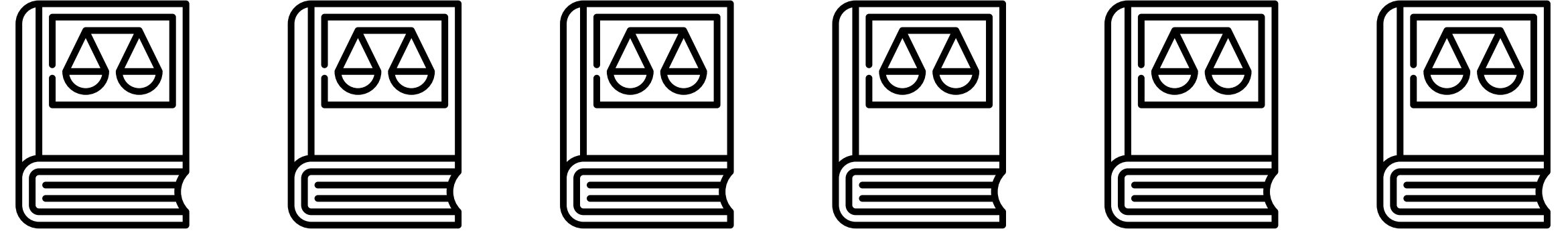
Ombudsmanlık kurumuna yapılan başvurular 2017 itibarıyla ciddi bir artış göstermiştir. Bu artış, hem idari uyuşmazlıkların yargı öncesi çözümlenmesini sağlamış, hem de vatandaşların kuruma olan inancını göstermiştir

YASAMA

Genel Kurul Gündemine Girenler - 118

Kanunlaştırılanlar - 42

2019 yılında TBMM Başkanlığı'na gelen **118** kanun teklifi komisyonlarda görüşülerek Genel Kurul gündemine girmiş, **42**'si kanunlaşmıştır.

YÜRÜTME

2019 yılı içerisinde yayınlanan **30** cumhurbaşkanlığı kararnamesinden yalnızca **5** tanesi daha önce düzenleme yapılmayan bir konuyla ilgilidir

2019'UN TEMATİK ÖZETİ

Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sistemi ve Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri

2019 yılı, Cumhurbaşkanlığı Hükûmet Sisteminin bütünüyle uygulandığı ilk yıldır. Resmî Gazete’de, otuz civarında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yayınlandı.

Dikkat çeken durum, CBK ile düzenlenemeyecek alanla ilgili aynı günkü Resmî Gazete’de kanun çıkarılması oldu.

Hukuk Fakülteleri ve Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı

2019 yılında hukuk fakültelerinin sayısı 83 oldu.

Fakülte sayılarının artışı ile ilgili süregelen hukuk eğitimi tartışmaları, 2019 yılında hukuk mesleklerine giriş sınavını getirdi.

2019 Seçimleri ve Yüksek Seçim Kurulu

31 Mart Mahallî İdare Seçimleri ve ardından yaşanan İstanbul seçimlerinin iptalinin tartışıldığı 2019 yılı, siyaseten dersler çıkarılması gereken bir yıldır.

Seçimin iptali ve Yüksek Seçim Kurulu'nun kararları, gelecek yıllarda yapılacak seçimlerdeki muhtemel tartışmalara zemin hazırladı.

Anayasa Mahkemesi Bireysel Başvuru Kararları

Nazlı Ilıcak, Osman Kavala, Can Dündar, Barış Akademisyenleri hakkında verilen kararlar, hukukun siyasetin şekillendirdiği bir mecradan çıkarılarak salt hukuki bakışla meselelerin ele alınması gerektiğini ortaya koydu.

AİHM tarafından en çok ihlal kararı verilen hak, adil yargılanma hakkı oldu. Bu durum yargılama adaletinin bir problem olarak karşımızda durduğunu gösterdi.

Adalet Arayışının Yeni Yüzü: Sosyal Medya

2019 yılı, farklı bir iktidar alanı olarak sosyal medya üzerinden adalet arayışlarının çokça gündeme geldiği, sadece gündeme gelmekle kalmayıp adli ve idari makamları harekete geçirici etki doğurduğu bir dönem olarak karşımıza çıktı.

Süregelen Tartışma Aile

Aile üzerindeki tartışmalar, 2019 yılı boyunca devam etti.

Her iki tarafın da isteğiyle gerçekleşen erken evlilik sonrasında, erkeğin cinsel istismardan yargılanarak aile birliğinin dağıldığı iddiaları bu tartışmaların başında geliyor.

Diğer taraftan İstanbul Sözleşmesi'nin aile ve ahlaki değerler üzerindeki olumsuz etki iddiaları etrafında dönen tartışmalar devam ediyor.

2019'UN BAKİYESİ: SONUÇ, DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

2019'UN BAKİYESİ: SONUÇ, DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

Anayasa Mahkemesi'nin bireysel başvuru neticesinde verdiği insan hakkı ihlali kararlarını önemsemek gerekir.

Verilen her ihlal kararı ve onun neticesinde düzeltici işlev, hukuk devleti olma yolunda bir merhaleyi daha aşmak manasına gelmektedir.

Türkiye'de yargının iş yükünün fazlalığı her dönem tartışılan ve çözüme kavuşturulması gereken bir mesele olmuştur.

2019'UN BAKİYESİ: SONUÇ, DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

Alternatif çözüm yöntemleri olan arabuluculuk ve uzlaştırmanın her geçen yıl yaygınlaştığı ve desteklenmesi gerektiği açıktır.

Özel bilgi gerektiren alanlarda yargının iş yükünü azaltacağı öngörülen uzmanlaşma olmaksızın, basit meselelerde dahi yargı sürecinin uzaması söz konusudur.

Asılsız ihbar sorunu dikkate alınmalı, asılsız ihbar olgusunun nedenlerine dair disiplinlerarası araştırmalar yapılmalıdır.

2019'UN BAKİYESİ: SONUÇ, DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

Uzmanlaşma hem adil karar temini sağlamada hem de yargı süreçlerinin kısılmasında önemli bir adım olacaktır. Ayrıca uzmanlaşma, tercih ettiği alanda çalışan hâkim için şüphesiz bir motivasyon kaynağı da olacaktır.

Toplumun hukuki danışmanlık ve çözüm yöntemleri ile ilgili bilgilendirilme faaliyetlerinin artırılması önemlidir.

2019'UN BAKİYESİ: SONUÇ, DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

Toplumsal Hareketlerden ve Araştırmalardan İstifade Edilmelidir.
Toplumsal araştırmalara fazlaca önem atfedilmeli, bu araştırma sonuçları belli bir felsefe içerisinde hukuk sisteminin şekillenmesinde araç olarak kullanılmalıdır.

Sosyal medya baskısı nedeniyle verilmiş hatalı bir kara söz konusu ise yargı sistemi içerisinde çözüme kavuşturulması yönünde bir bilinç oluşturulmalıdır.

2019'UN BAKİYESİ: SONUÇ, DEĞERLENDİRME VE ÖNERİLER

Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin 2019 yılı bilançosu ilk yılı için etkili az ürün çıkaran bir atölye görünümündedir.

Kararnameler hazırlanırken kapsamlı çalışma yapılması ve aynı konuda kısa süre içerisinde önemli bir değişiklik gerektirmemesi hususuna dikkat edilmelidir.

Bunun önüne geçmek için hukuk fakültelerine giriş için gereken barajın daraltılması gibi adımların devamı gelmelidir.

TEŞEKKÜR EDERİZ